

Energia

i civilització

Ahir, tot parlant dels perills de les centrals nuclears i de les possibilitats de les anomenades «energies alternatives», em preguntava si, davant l'escassetat de combustible, en comparació amb l'augment de les necessitats de la societat industrial, el problema és de trobar una o més fonts d'energia noves, o renovades, o bé de repensar el model de civilització en què vivim. Perquè, tot i que es trobessin aquests remeis energètics —més o menys perillosos, més o menys rendibles econòmicament, depenents dels grans monopolis o bé descentralitzats, gairebé artesans—, podem pensar si totes aquestes necessitats d'energia són realment necessitats —allò que ens és necessari, allò que ens cal per poder viure humanament—, o són únicament o principalment ficcions creades, propagades i fomentades per una tecnologia en si admirable que, en lloc d'estar al servei de les persones, de totes les persones d'aquesta societat, serveix tan sols els interessos econòmics d'uns quants.

Seria fàcil entretenir-se a pensar quantes coses utilitzem, a escala individual i familiar, de les quals prescindíem no fa pas tants anys, sense que de fet ens passés res. Però la resposta també hauria de ser individual i familiar i ara no em voldria pas ficar amb la consciència de cadascú. D'altra banda, sembla que és molt més gràfic plantejar-ho a escala social, estatal, mundial, i pensar si és legítim humanament esmerçar com es fa milions i milions —de dòlars o de quilovats, és igual— per exemple en armament, en pornografia o en televisions embrutidores, mentre un part immensa de la humanitat es veu sotmesa a la fam, a la misèria i a la ignorància de les més elementals nocions d'aquesta famosa i totpoderosa tècnica.

¿Vol dir, això, que la solució d'aquests problemes de consum extraordinari d'energia —fan extraordinari que correm el risc, diuen, d'haver-lo de restringir molt, ben aviat— no és una solució tècnica, sinó una solució política? Deu haver-hi certament matisos en la comparació entre l'ús de l'energia en les societats anomenades capitalistes i en les anomenades socialistes; la diferència deu raure sobretot en el nombre de persones que formen el grup usuari. Però sembla més aviat que el contrast global no és pas entre països de l'Est i països de l'Oest, per dir-ho d'alguna manera, sinó entre països del Nord i països del Sud, és a dir entre rics i pobres. Per això crec que el que cal repensar no és pas únicament el model de societat, sinó, com deia al començament, el model de civilització.

O potser no caldrà ni que el repensem perquè prou que caurà sol? La nostra època recorda, amb totes les salvetats que vulgueu, l'època opulenta, refinada i decadent de l'Imperi romà. Llavors hi havia també, a l'exterior, masses de pobles que migraven per necessitat, i molts d'aquests emigrants es llogaven dins l'Imperi, per peons o per soldats, i n'hi havia que fins arribaven a pujar-hi de categoria. Igual com ara, malgrat les diverses limitacions legals, tants africans i asiàtics i sud-americans, als països pròspers d'Europa i d'Amèrica. Llavors, quan l'Imperi ja era podrit, havent malbaratat la seva riquesa en el poder i en la disbauxa, van entrar decididament no ja molts, sinó multituds, d'aquells homes i dones anomenats estrangers —bàrbars— que tenien instal·lats els seus pioners al cor de l'Imperi.

La nostra civilització acabarà també amb unes invasions en massa? O es transformarà a temps per evitar que aquesta invasió sigui traumàtica? Qui ho podria dir? No seré pas jo qui faci de futuròleg. L'única cosa que gosaria d'afirmar és que la sofisticació cada cop més gran de la tecnologia, la supervaloració de les comoditats, l'afany de tenir més i de gaudir més fent cercle viciós amb un excés de treball i de neguit; l'artifici rebuscat i morbós en les coses més elementals i simples, com poden ser el menjar, el vestit o el sexe; i, no cal ni dir-ho, les escandaloses inversions estatals en les tècniques de matar, entre altres trets característics de la nostra civilització, no poden portar enlloc. Ni que trobéssim una inesperada i inesgotable nova font d'energia.

Joan Ruiz i Calonja

- MERCERIA
- PERFUMERIA
- GÈNERES DE PUNT
- OBJECTES DE REGAL
- PAPERERIA
- PERIÒDICS

GEMA

Telèfon 844 89 31
Plaça de l'Ajuntament
SANTA EULÀLIA DE RONÇANA

LAMPISTERIA I ELECTRICITAT

Isidre Casals

Exposició i venda de tota classe
d'aparells electrodomèstics
Neveres - Rentadores - Cuines
Objectes de regal - Llistes de boda

El Rieral Tel. 844 81 35

SANTA EULÀLIA DE RONSANA

